

Gökyüzünün “Gözleri”

Kütlesi Güneş’inki kadar olan yıldızlar ömürlerinin sonuna geldiklerinde patlayarak dış katmanlarını uzaya savurur. Savrulan madde giderek genişler ve çoğunlukla küre şeklinde bir gaz bulutu oluşturur. Bu gaz bulutları gezegenimsi bulutsu olarak adlandırılır.

Çünkü yeryüzünden küçük teleskoplarla bakıldığında tıpkı gezegenler gibi küçük daireler şeklinde görünürler. Hubble Uzay Teleskobu’nun çektiği bu fotoğraflardaysa birer gözü andırıyorlar.

Yüzük Bulutsusu

Bu bulutsu gökyüzündeki en ünlü gezegenimsi bulutsudur. Yüzük Bulutsusu’nu oluşturan yıldız yaklaşık bin altı yüz yıl önce patladı. Yıldızdan geriye kalan beyaz cüce, fotoğrafta bulutsunun merkezinde kolayca seçilebiliyor. Bulutsu bu beyaz cücenin yaydığı ışınım sayesinde parlıyor.

Güneş kütlesindeki bir yıldız patladıktan sonra geriye yıldızın çok sıcak olan çekirdeği kalır. Sıcaklığı on milyon dereceyi bulan bu gökcismine beyaz cüce denir.

NASA, ESA, The Hubble Heritage (STScI/AURA)-ESA/Hubble Collaboration

Kedi Gözü Bulutsusu

Bu gezegenimsi bulutsunun yaklaşık bin yıl önce oluştuğu düşünülüyor. Bu bulutsunun ilginç yönlerinden biri, çevresinde bulunan çemberler. Bunların yıldızın patlamadan önce belirli aralıklarla uzaya savurduğu madde olduğu düşünülüyor. Bu madde de bulutsu gibi giderek genişliyor. Bulutsunun merkezindeki beyaz cüce kolayca seçilebiliyor.

NASA, ESA, H&I, The Hubble Heritage Team (STScI/AURA)

Retina Bulutsusu

Retina ya da ağtabaka, gözümüzün arka kısmında ışığı algılayan yüzeye verilen ad. Bu bulutsu retinaya benzediği için bu adı almış. Gökbilimciler bu bulutsunun aslında Yüzük Bulutsusu'na benzeyen, halka şeklinde bir bulutsu olduğunu düşünüyor. Onu bu şekilde görmemizin nedeni halkaya yandan bakıyor olmamız.

NASA, The Hubble Heritage Team (STScI/AURA)

Bulutsuların farklı renklerde görünmelerinin nedeni içerdikleri farklı elementler. Helyum mavi, oksijen yeşil, azotsa kırmızı renkte parlıyor.